UUTISET

Kysyntä voi vaihdella, mutta tuskin se on hiipumassa. Perusteet luomun ostamiselle eivät ole ohimeneviä. **TOIMINNANJOHTAJA MARJA-RIITTA KOTTILA, PRO LUOMU RY**

PÄIVÄN PUNKTI

Energia-todistus

Eduskunnassa on hallituksen esitys pientalojen energiatodistukseksi. Jatkossa myös vanhojen omakotitalojen on kiinteistökaupan yhteydessä esitettävä todistus energiatehokkuudesta.

Todistuksen hinnaksi arvioidaan 500-700 euroa. Tämä on arvio, todellisuus on sitten mitä on.

Vanhojen talojen kauppoja tehdään vuosittain 20 000 kappaletta. Tämä tarkoittaa sitä, että pelkästään todistuksiin kuluu vuodessa 10 miljoonaa euroa.

Nämä miljoonat menevät erilaisten konsulttien taskuun.

Energiatodistuksesta on ennakoitu jo uutta jätevesiasetusta. Energiatodistus on tarpeeton, kallis ja perusteeton. Maalaisjärkeä on ollut niukasti käytössä.

Paras tapa tutkia vanhan talon energiatehokkuutta, on katsoa läpi energialaskut. Kun käy vintillä ja tutkii seinien eristyksen, onkin jo aika pitkällä. Jos ikkunoista vetää, tietää ilman konsulttiakin, että harkoillehan se lämpö menee.

Konsultti kuitenkin katsoo taulukosta, mihin luokkaan rakennus kuuluu. Teoreettisen laskelman jälkeen todistus on valmis. Eikä hinta ole kuin 595 euroa, käteisenä kiitos.

Erilaisten älyvapaiden määräysten tehtailu on aikamme vitsaus. Jos talojen energiahukka olisi ongelma, olisi helppo lisätä korjausavustuksia. Euro on sellainen konsultti, mikä yleensä toimii.

Polttoaineen hinnalla voidaan vaikuttaa energian käyttöön tehokkaasti. Tänä päivänä sekä öljy että sähkö ovat jo niin kalliita, että kukaan ei ehdoin tahdoin tuhlaa energiaa.

Sen sijaan energiaa kuluu tarpeettomien ja haitallisten määräysten suunnitteluun. Kaikissa oikeissa ja keksityissä ongelmissa on sama ratkaisu: lisätään hallintoa.

Hyvä esimerkki on ympäristöhallinto itse. Kun Kainuussa on liian vähän virkamiehiä valvomaan kaivoslupia, luulisi, että sinne lähetettäisiin pöhöttyneestä keskushallinnosta vahvistuksia.

Mutta vielä mitä! Ympäristöministeriö ehdottaakin uuden keskusviraston perustamista Helsinkiin. Siihen sitten lisätään paljon uusia virkoja ja sinne siirretään alueiden nykyisetkin virkamiehet.

Kun Suomi askeltaa kohti lamaa, pitäisi uudet työpaikat perustaa ihan muualle kuin energiakonsulttien toimistoihin tai ympäristöhallintoon. Nyt kuitenkin hallinnon paisuttamisesta on tehty kansallisideologia.

Jos energiatodistuksesta todella tulee uusi jätevesiasetus, onpahan asiasta ainakin etukäteen sanottu.

LAURI KONTRO
on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.
lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Luomulakia valmistellaan vastaamaan kasvuun

Maa- ja metsätalousministeriössä on valmisteilla uusi toimeenpanolaki, jonka tavoitteena on tukea hallituksen luomuohjelman kasvutavoitteita.

Hallituksen esitys luomulaista pyritään saamaan lausunnoille ensi syksynä.

Nyt tehdään selvityksiä luomuvalvonnan järjestämisestä.

Alueellinen kattavuus halutaan pitää hyvänä ja luomutoimijoiden kohtelu tasapuolisena. Sähköistä asiointia kehitetään.

Ministeriön edustajat keskustelivat suunnitelmista Luomuliiton edustajien kanssa perjantaina. Keskustelut jatkuvat tammikuussa kaupan, tuotannon, kuluttaja- ja ympäristöjärjestöjen sekä luomuvalvontaan kiinteästi liittyvien viranomaisten kanssa. **MT**

Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien hinnat Euroopassa vuonna 2011

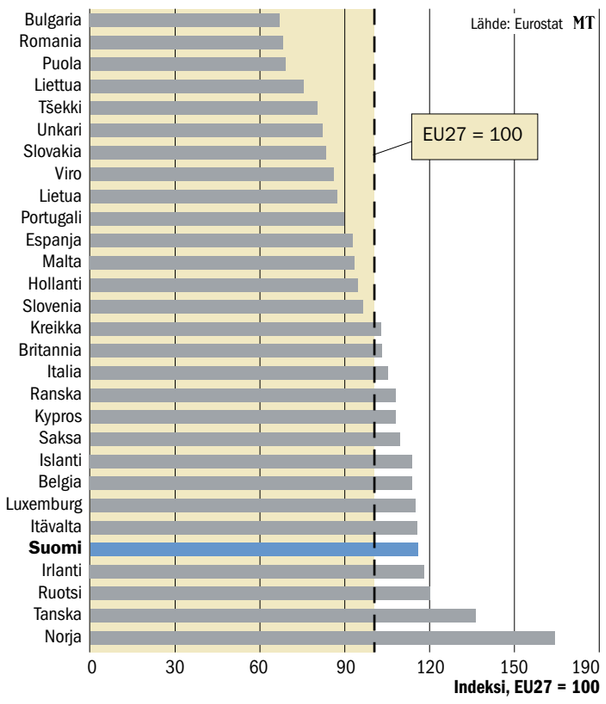

Elintarvikkeiden hinnat ja kuluttajahintaindeksi

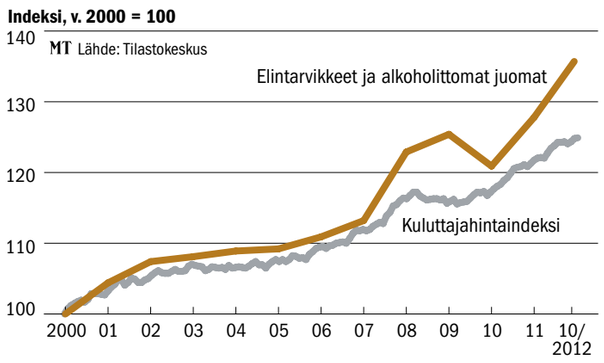

Lihan hinta Suomessa on noussut, koska halpojen lihaerien tuonti ulkomailta on vähentynyt. Lihatiskin takana keskiviikkona kauppias Juha Timonen K-market Karpalossa Pertunmaan kirkonkylässä.

Ruoka Suomessa viidenneksi kalleinta Euroopassa

Norja on ylivoimaisesti Euroopan kallein maa ruuan hinnalla mitattuna. Myös Ruotsissa ja Tanskassa hinnat ovat Suomea korkeammat. Suomen hinnat ovat Keski-Eurooppaa kalliimmat.

Norjassa ruuan hinta on 64 prosenttia EU-27-maiden keskiarvoa korkeampi, kertoo Eurostatin tilasto. Siellä ruoka on kalleinta Euroopassa. Toiseksi kalleinta on Tanskassa ja kolmanneksi kalleinta Ruotsissa.

Suomi tulee listalla viidentenä. Täällä ruoka maksaa 18 prosenttia EU-27-maiden keskiarvoa enemmän. Useisiin Keski-Euroopan maihin verrattuna Suomen hinnat ovat noin 10 prosenttia korkeammat.

Pohjoismaista vain Islannissa ruoka on Suomea halvempaa.

Kalan, maitotuotteiden ja kanamunien hinnat Suomessa ovat lähellä keskiarvoa.

Sen sijaan lihan, vihannesten ja hedelmien sekä viljatuotteiden hinnat ovat noin 20 prosenttia keskiarvoa korkeammat.

Maitotuotteet ovat kaikkein kalleimpia Norjassa. Niiden hinnat ovat 88 prosenttia keskiarvoa korkeammat. Suomessa ne ovat vain neljä prosenttia keskiarvon yläpuolella.

Norja on kallein maa kaikissa ruokaryhmissä, paitsi kalassa. Siinäkin se on toisiksi kallein.

Alv-ale laski hintoja väliaikaisesti

Suomessa ruuan hinta on noussut inflaatiota nopeammin. 2000-luvulla ruuan hinta on noussut 36 prosenttia ja kuluttajahinnat (inflaatio) noin 25 prosenttia.

Arvonlisäveron (alv) viiden prosenttiyksikön lasku vuonna 2009 käänsi myös hinnat hetkeksi laskuun.

Vuonna 2010 ruuan alv nousi 13 prosenttiin ja ruuan hinta alkoi nousta. Vuoden 2010 aikana ruoka kallistui niin paljon, että alv-alen tuoma lasku oli kuitattu.

Alv nousee ensi vuoden alussa 14 prosenttiin.

Arvonlisäveroprosentti ei ole kaikissa maissa sama, joten se vaikuttaa myös hintoihin. Esimerkiksi Saksassa ruuan alv on seitsemän prosenttia.

Hinnat Suomessa ovat nousseet selvästi EU:n keskiarvoa nopeammin. Tänä vuonna nousu on ollut keskimäärin 4,5 prosenttia. Inflaatio on ollut tänä vuonna noin kolme prosenttia. Loppuvuotta kohden se on kuitenkin laskenut ja oli marraskuussa 2,2 prosenttia.

Yksi syy hintojen nousuun on tuottajahintojen ja tuotantopanosten kallistuminen.

”Kauppa pelaa vakiokatteella ja on siirtänyt kustannusten nousun kuluttajahintoihin”, maatalousekonomisti **Tapani Yrjölä** Pellervon taloustutkimuksesta sanoo.

Ruotsissa ruuan hintaan vaikuttavat kruunun arvon muutokset. Kun kruunu oli arvokkaimmillaan vuonna 2009, oli ruoka 2000-luvun halvinta. Sen jälkeen kruunu on heikentynyt ja ruuan hinta kivunnut nousuun.

Vuonna 2009 ruoka oli Ruotsissa noin 15 prosenttia Suomea halvempaa.

Lihan hinta kipuaa ylös

Tänä vuonna eniten, 7,8 prosenttia, Suomessa on noussut lihan hinta. Maitotuotteiden hinnat ovat nousseet 4,4 prosenttia ja viljatuotteiden 2,9 prosenttia.

Lihan hintaa nostaa se, että halpalihan tuonti Keski-Euroopasta on rauhoittunut.

”Tanskassa, Hollannissa ja Saksassa lihan tuotannon kasvu on saatu aisoihin ja tuotanto on jopa vähentynyt. Niinpä halpaa ylituotantolihaa ei ole tuotu yhtä paljon Suomeen, kuin pari vuotta sitten”, Yrjölä sanoo.

Yrjölän mukaan myös suomalaisen lihan vientiarvo on noussut.

Halvinta ruoka on Bulgariassa, Romaniassa ja Puolassa. Niissä ruuan hinta on noin 30 prosenttia keskiarvoa halvempaa.

Alkoholihuomien hinnoissa Suomi sijoittuu kolmanneksi kalleimmaksi. Hinnat ovat 69 prosenttia EU-27 keskiarvoa korkeammat.

Kallein on jälleen Norja. Siellä alkoholin hinta on lähes kolme kertaa keskiarvoa kalliimpi.

AIMO VAINIO

Luomun kysynnän kasvu hiipuu Ruotsissa

Suomessa luomun pieni osuus markkinoista kasvaa edelleen, mutta ei viime päivinä mediassa kerrottua vauhtia

Luomutuotteiden kysynnän kasvu on taittunut Ruotsissa, kertoo ruotsalaislehti ATL.

Sen mukaan luomutuotteiden myynti ei ole kasvanut Ruotsin suurissa kauppaketjuissa.

Etenkin luomumaitotuotteiden menekki on heikentynyt. Lastenruuan, kahvin ja kanamunien suosio sen sijaan on kasvanut edelleen hieman.

Esimerkiksi Arlalla on luomumaitoa yli tarpeen, sillä vähittäiskaupan markkinat eivät ole kehittyneet toivotusti.

Tanskan elintarvikeministeri taas on ATL:n mukaan osoittanut 12 miljoonaa kruunua eli runsaat kaksi miljoonaa euroa luomun viennin edistämiseen.

Varoja käytetään luomuyritysten kouluttamiseen ja tanskalaisten luomutuotteiden tekemiseen tunnetuksi Euroopassa.

”Luomun ostolle pysyviä perusteita”

Suomessa ei vielä ole merkkejä samansuuntaisesta kehityksestä kuin naapurimaissa.

Pro Luomu ry:n toiminnanjohtaja **Marja-Riitta Kottila** uskoo kasvun jatkuvan edelleen. ”Kysyntä voi vaihdella, mutta tuskin se on hiipumassa. Perusteet luomun ostamiselle eivät ole ohimeneviä.”

Kottilan muistuttaa, että Ruotsissa luomun osuus kulutuksesta on jo noin neljä prosenttia ja Tanskassa seitsemän. Suomessa osuuden arvioidaan olevan vasta noin 1,4–1,5 prosenttia.

”Miksi emme voisi päästä samaan kuin Ruotsi”, Kottila uskoo.

Kasvua noin 25 prosenttia

Pro Luomu arvioi, että luomuruuan myynti Suomessa kasvaa tänä vuonna 20–25 prosenttia ja nousee noin 200 miljoonaan euroon.

Arvio perustuu suurimmilta kaupparyhmiltä kerättyihin tietoihin vuoden ensimmäiseltä puoliskolta.

Vuoteen 2015 mennessä päästäneen 330 miljoonaan euroon, mikä on kolme kertaa enemmän kuin vuonna 2011.

Julkisuudessa nähtiin viime viikolla myös arvio, että luomumarkkinat kasvaisivat peräti 50 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vähittäiskaupan myyntilukuihin perustuva Pro Luomun arvio ei kuitenkaan ennusta näin suurta kasvua.

Suuri kasvuarvio on syntynyt Pro Luomun mukaan eri lähteistä saatuja, eri tavoin muodostettuja myyntilukuja vertaamalla.

Viime vuosien kysynnän kasvu on Kottilan mukaan selvästi seurausta luomutarjonnan paranemisesta.

Nyt tarvetta olisi etenkin luomulihan tarjonnan lisäämiseen. Kottila näkee tärkeänä etenkin kotimaisen luomutuotannon ja tuotevalmistuksen kasvun.

Erikoisvalikoimat vakiintunevat

Päivittäistavarakauppa ry:n toimitusjohtaja **Kari Luoto** uskoo, että luomu kasvaa Suomessa myös lähivuosina.

”Nykyinen vauhti todennäköisesti jatkuu. Taloustilanteen heikkeneminen ei vaikuta osaan kuluttajista lainkaan.”

Tulevaisuudessa ruokakaupoissa on Luodon ennusteen mukaan vahva, tehokkaaksi viilattu ketjuvalikoima.

Se muodostaa vähintään 80 prosenttia valikoimasta.

Ketjuvalikoiman rinnalla Luoto uskoo paikallisten, lähi- ja luomutuotteita sisältävien erikoistuotevalikoimien yleistyvän.

Maitotuotteissa kasvu hidastunut

Luomumaitotuotteiden kysynnän kasvu on hidastunut myös Suomessa, kertoo Valion hallituksen puheenjohtaja **Antti Rauhamaa**. ”Ehkä syy on taloustilanne”, hän pohtii.

Rauhamaan mukaan kasvu ei ole täysin pysähtynyt, mutta se on nyt varsin vaatimatonta aiempaan verrattuna.

Tilanne ei ole vielä johtanut tuotevalikoiman karsimiseen.

”Kyllä kysyntä varmaan vielä kehittyy hiljalleen, Ruotsi ja Tanska ovat niin eri tasolla.”

TERHI TORIKKA

EU vetää henkeä integraation tiivistämisessä

Suunnitelmat euroalueen yhteisbudjetista pantiin romukoppaan, pankkivalvonta sen sijaan etenee

BRYSSEL (MT)

EU:n ja euroalueen tulevaisuutta ruotineet pääministerit päättivät ottaa aikalisän unionin tiivistämisessä.

”Huippukokouksen päätelmistä putsattiin pois kaikki epärealistiset hankkeet, kuten euromaiden yhteinen budjetti ja yhteisvastuun lisääminen”, pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) kertoi perjantaina Brysselissä.

Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja **Herman Van Rompuy** esitti euromaille yhteistä budjettia, jolla voitaisiin tasoittaa suhdannevaihteluita eri jäsenmaissa.

Kataisen mukaan lähes kaikki maat Ranska mukaan lukien kuitenkin tyrmäsivät suunnitelman.

Pienenä myönnytyksenä kriisimaille päätelmiin kirjattiin mahdollisuus selvittää solidaarisuustukea, jolla voitaisiin kannustaa maita rakenneuudistuksiin.

Pääministerin mielestä kyse olisi kuitenkin hyvin pienistä summista ja ainoastaan poikkeustapauksissa.

Seuraavan kerran EU-johtajat pohtivat euroalueen kehittämistä vasta ensi kesänä.

Saksa voitti kiistan pankkivalvonnasta

Katainen kiitteli vuolaasti kokouksen rauhallista ilmapiiriä. Hänen mukaansa pääministereillä oli nyt aikaa kuunnella toisiaan ja selventää, mitä kukakin eri asioilla tarkoittaa.

”Kävin esimerkiksi hyvän keskustelun Ranskan presidentin **François Hollanden** kanssa ja kävi selväksi, ettei hänkään ole ajamassa mitään yhteisvastuullista eurobudjettia.”

Erityisen tyytyväinen pääministeri oli siihen, että EU-maiden valtiovarainministerit pääsivät jo ennen huippukokousta sopuun euroalueen yhteisen pankkivalvonnan yksityiskohdista. Katainen ei pitänyt tappiona sitä, että Euroopan keskuspankin suora valvonta koskee sopimuksen mukaan vain kaikkein suurimpia pankkeja.

”EKP:lle jää otto-oikeus myös pienempien pankkien valvontaan, jos on aihetta epäillä ongelmia.”

Yleisesti päätöstä on pidetty Saksan voittona. Ranska taas olisi halunnut kaikki euroalueen pankit EKP:n suoraan valvontaan.

Pankkivalvonnan lisäksi EU-johtajat sopivat pankkien konkurssilainsäädännön kehittämisestä. Ideana on, että pankeilta kerätään maksua, jolla katetaan tappioita, joita syntyy jos pankki ajautuu konkurssiin. Käytännössä uudistuksista on tarkoitus säätää direktiivit ensi vuoden aikana. Pääministerit myös kiirehtivät talouskuria ja jäsenmaiden budjettien ennakkotarkastusta koskevien lakipakettien läpimenoa.

”Kun nämä on saatu valmiiksi, alkavat euron valuviat olla korjattu. Eikä välttämättä sen pidemmälle tarvitse mennäkään”, Katainen pohtii.

Suomi ajaa reilua integraatiota

Federalismia eli liittovaltiokehitystä EU:ssa ajavat Kataisen mielestä komissio ja jotkin jäsenmaat.

”Sellaiset maat, jotka itse ovat liittovaltioita, näkevät federalismissa hyviä puolia. En kuitenkaan haluaisi jakaa maita tai ihmisiä federalisteihin ja nationalisteihin.”

Kataisen mukaan Suomi suhtautuu EU:n tiivistymiseen käytännönläheisesti.

”Ajamme reilua integraatiota. Ongelmat, jotka syntyvät kansallisella tasolla, pitää hoitaa kansallisella tasolla. Euroopan tason ongelmiin taas tarvitaan eurooppalaisia ratkaisuja”, pääministeri perustelee Suomen linjaa.

NIKLAS HOLMBERG

» Ongelmat, jotka syntyvät kansallisella tasolla, pitää hoitaa kansallisella tasolla. «

JYRKI KATAINEN